

01.06.2017

POL-2017-8626

Jakelun mukaan

Liikenne- ja viestintäministeriön lausuntopyyntö, LVM/905/03/2017, 27.4.2017

Poliisihallituksen lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamiseksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

1 Lausuntopyyntö

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt Poliisihallituksen lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamiseksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi. Lausuntopyynnössä on pyydetty erityisesti kiinnittämään huomiota esityksen arvioituihin vaikutuksiin ja omalta osaltaan täydentämään, korjaamaan tai vahvistamaan arvioita.

2 Lausunto

Seuraavassa kommenttimme lainkohdittain siltä osin kun niissä on ollut mielestämme korjaus tai muutostarpeita poliisin liikennevalvonnan ja lupahallinnon näkökulmista arvioituna;

II OSA
1 luku

2 §

3) henkilöiden kuljetusta palveluyrityksen hallinnassa olevalla 1 momentissa tarkoitetulla ajoneuvolla, jos kuljetus liittyy koti- tai matkailupalveluihin tai vastaaviin palveluihin, joissa kuljetus on vain *pieni osa palveluntarjoajan tarjoamasta palvelukokonaisuudesta*

Kommentti:

Nykyisen valvontakäytännön ja -linjan mukaan ei riitä että palveluntarjoalla on tarjolla palveluita, vaan että niiden tulee myös tosiasiaassa sisältyä palvelukokonaisuuteen.

"Pieni osa", miten se liikennevalvontatilanteessa määritellään? Onko prosentuaalisesti määriteltävissä ja tarkennettavissa? Aiheuttanee tulkintaongelmia.

3 luku

3 §

*Kuljettaja ei kuitenkaan tarvitse ammattipätevyyttä,
jos:*

*1) ajoneuvon suurin sallittu rakenteellinen
nopeus on 45 kilometriä tunnissa;*

Kommentti:

Tarkoittanee, että ei koske ajoneuvoa, jonka rakenteellinen nopeus on **enintään** 45 kilometriä tunnissa.

*7) linja-autoa käytetään yksityisesti muihin
kuin kaupallisiin henkilökuljetuksiin, ja matkustaja
tai vajaavaltaiten matkustajien osalta
hänen holhoustoimesta annetussa laissa
(442/1999) tarkoitettu **edunvalvojansa on
tietoinen siitä, että kuljettajalla ei välttämättä
ole 1 momentissa tarkoitettua linja autonkuljettajan
ammattipätevyyttä***

Kommentti:

Miten valvonnassa pystytään kunkin vajaavaltaisen matkustajan osalta varmistamaan, että hänen edunvalvojansa on tietoinen siitä, ettei kuljettajalla välttämättä ole ammattipätevyyttä? "Tietoisuus" edellyttäne kaikkiin matkustajien ja vajaavaltaiten matkustajien edunvalvojen tietoisuutta (100%), ja jollei sitä ole, ei poikkeus tulle myöskään kyseeseen?

II OSA

4 luku

5§

***Kuljettajan** on käytettävä ajopiirturia niissä
ajoneuvoissa, joissa se ajo- ja lepoaika-asetuksen,
ajopiirturiasetuksen ja AETR -sopimuksen
mukaan on pakollista. Ajopiirturia
ja kuljettajakorttia käytettäessä on noudatettava,
mitä ajopiirturiasetuksessa säädetään
ja AETR -sopimuksessa määrätään*

Kommentti:

"EY 561/2006 määrittelee **kuljettajaksi** henkilön, joka kuljettaa ajoneuvoa vaikka vain lyhyenajan tai on mukana ajoneuvossa, jos hänen tehtäviinsä kuuluu varallaolo toimiakseen tarvittaessa kuljettajana".

Esimerkki valvonnasta: "Käytännössä on ongelmaksi muodostunut se, että esim. eläinkuljetuksissa on kaksi yhtiön kuljettajaa ajoneuvossa ja apumiehen kuljettajakortti ei ole laitteessa. Työpäivä ei välttämättä vaadi kaksoismiehitystä pituutensa osalta tai voi vaatiakin, mutta tapaamishetkellä vaatimus ei täyty. Apumies väittää ja työnantaja vahvistaa, että kyseisenä päivänä apumies ei aja ajoneuvoa eikä toimi varalla. Apumies on velvollinen kirjaamaan työpäivänsä kuljettajakortille manuaalisyöttönä, kun hän seu-

raavan kerran lähtee ajamaan asetuksen piiriin kuuluvaa ajoneuvoa. Käytännössä kuljettajat eivät tätä tee ja asian valvominen on melkein mahdotonta. Asialla on merkitystä vuorokausi- ja viikkolepojen täyttymisen osalta. Lisäksi sillä on iso merkitys yritysten keskinäisen kilpailun osalta silloin, kun kyseessä on kaksoismiehitystilanne. Rikkova yritys pystyy ajamaan helposti viikon aikana yhden eläinten kuljetustehtävän enemmän. Määritelmän voitaisiin muuttaa esimerkiksi siihen suuntaan, että kuljettajana pidetään ajoneuvossa myös henkilöä, joka on kuljettanut seurantajakson aikana asetuksen piiriin kuuluvaa ajoneuvoa".

IV OSA

2 luku

6 §

Jos on todennäköisiä syitä epäillä, että on tehty VI osan 2 luvun 6 §:ssä tarkoitettu rikkomus, poliisi voi toimittaa pakkokeinolaissa (806/2011) tarkoitetun yleisen kotietsinnän tai paikanetsinnän ajoneuvossa taikka ajopiirturin levyjen, kuljettajakortin tai ajopäiväkirjan todennäköisessä säilytyspaikassa levyn, kortin tai ajopäiväkirjan löytämiseksi sen estämättä, mitä pakkokeinolain 8 luvun 2 §:n 1 momentissa ja 4 §:ssä säädetään.

Kommentti:

Pykälä vastannee tieliikennelain 92 m kohtaa, ei 92 k:ta, kuten perusteluissa on mainittu.

Valvonnan näkökulmasta arvioituna pykälään voisi lisätä "muut todisteasiakirjat", koska joudumme ajoittain hankkimaan näytön ajosta muun muassa kuiteista, ja rahtikirjoista jne. Tarkasti säännöksiä tulkiten kotietsintää ja takavarikkoa ei voitane kohdistaa kuitteihin ja rahtikirjoihin. Muut todisteasiakirjat mainitaan EU 165/2014 asetuksen 36 art 3 kohdassa käytettäväksi silloin, kun kuljettajakortti tai ajopiirturi ei toimi oikein.

6 §

*Jos on perusteltua syytä epäillä, että kuljettaja on rikkonut ajoaikoja, taukoja tai lepoaikoja koskevia ajo- ja lepoaika-asetuksen tai ajopiirturiasetuksen säännöksiä tai AETR-sopimuksen määräyksiä, poliisi-, tulli- tai rajavartiomies voi estää kuljettajaa jatkamasta ajoa, kunnes säädetty tai määrätty tauko tai lepoaika on pidetty. Poliisi-, tulli- tai rajavartiomies voi myös estää kuljettajaa jatkamasta ajoa, jos kuljettaja ei esitä valvontaviranomaiselle ajopiirturiasetuksen **15 artiklan 7 kohdassa** tai AETR-sopimuksen 10 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja tietoja.*

Kommentti:

Viittaus pitäisi käsityksemme mukaan olla 165/2014 asetuksen 36 artiklaan, koska 3281/85 on kumottu.

VI OSA

1 luku

2 b§

Ammattipätevyyskortin peruuttaa 2 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa Liikenteen turvallisuusviraston sijasta poliisi. Haltijan hakemuksesta ammattipätevyyskortin peruuttaa kuitenkin 2 §:n 1 momentin mukaisesti Liikenteen turvallisuusvirasto.

Kommentti:

Peruuttaminen kuulune jatkossakin Liikenteen turvallisuusviraston tehtäviin. Tätä näkemystä puoltanee myös tietojärjestelmien kehitystyö ja nykytilanne.

VI OSA

2 luku

6 §

Kuljettaja, joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta rikkoo ajoaikoja, taukoja, lepoaikoja, ajopiirturia tai ajopiirturikortteja koskevia II osan 4 luvun 1 §:ssä tarkoitetun ajo- ja lepoaika-asetuksen ja ajopiirturiasetuksen säännöksiä sekä AETR-sopimuksen määräyksiä taikka 5 §:n säännöksiä, on tuomittava tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkomisesta sakkoon.

Kommentti:

Valvojilta saadun palautteen mukaan törkeä huolimattomuuden näyttäminen on ollut haasteellista, koska syyttäjät ja tuomioistuimet tulkitsevat sitä hyvin eri tavoin. Esitettiin kysymys siitä, voisiko törkeän huolimattomuuden sijaan pelkkä huolimattomuus riittää? Esimerkkinä tulkinnan haasteista on mainittu päätös KKO 2015:32.

7 §

Jos tämän lain II osan 7 luvussa tarkoitettu kuljettaja hoitaa tehtävänsä, vaikka hänen verensä alkoholipitoisuus on alkoholin nauttimisesta kohonnut tai hän on käyttänyt muuta huumaavaa ainetta niin, että sitä on hänen elimistössään havaittava määrä, hänet on tuomittava, jollei teosta ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, huumaavan

aineen käyttämisestä rautatieliikenteessä

Kommentti:

Rangaistussäännöksessä säädetään vain kuljettajan tehtävän hoitamisesta huumaantuneena. Junaliikenteessä on asetinlaitemies / junaohjaaja joka valvoo rautatieliikenteen sujumista ja antaa mm. luvan vikatilanteessa ohittaa punaisen valon juna kerrallaan jne. eli vastaa lentoliikenteessä lennonjohtajaa. Samoin junassa konduktööri vastaa junan kulusta, antaa lähtöluvan asemalta jne. Poliisin puhallutusohjeeseen on kirjattu, että jos esimerkiksi matkustaja jää junan oven väliin tai junan ja laiturin väliin ja loukkaantuu, pitää johtava konduktööri puhalluttaa.

Poliisiylitarkastaja

Samppa Holopainen

Poliisitarkastaja

Kari Onninen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 01.06.2017 klo 13:27. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaa-
mosta.

Jakelu

kirjaamo@lvm.fi
liikennekaari@lvm.fi

Tiedoksi

Poliisihallitus, esikunta
Poliisihallitus, liikenneturvallisuuden vastuualue
Poliisihallitus, poliisiylitarkastaja Niina Uskali